

სს “ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული
ოპერატორი”

საქმიანობის ანგარიში, 2013 წელი

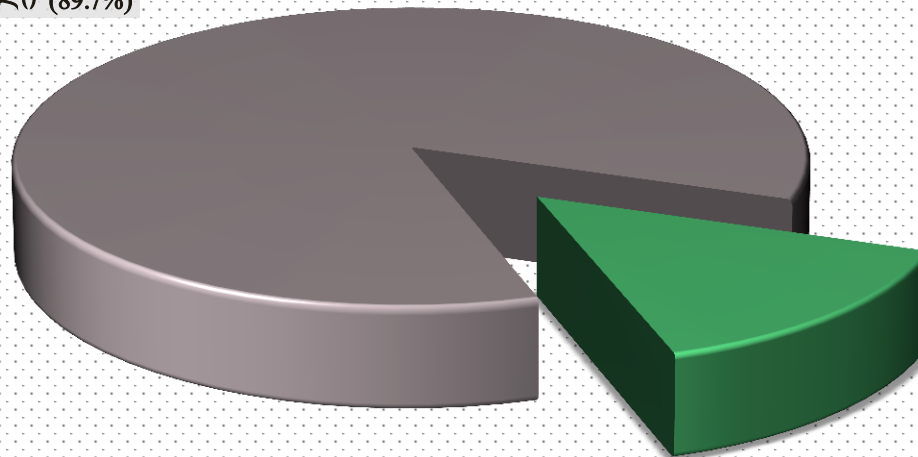
საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

- საბაზანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა
- გატანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა
- ელექტროენერგიის იმპორტ-ექსპორტი
- ახალი ელექტროსადგურების მშენებლობის ხელშეწყობა
- აღრიცხვის კონტროლი

საბალანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა

- საბალანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა ესკოს საქმიანობის ერთ-ერთ პირითაღ მიმართულებად რჩება.
- 2013 წელს საბალანსო ელექტროენერგიის წილმა საბითუმო ვაჭრობაში შეადგინა – 10.3%

პირდაპირი
კონტრაქტებით
გაყიდული (89.7%)

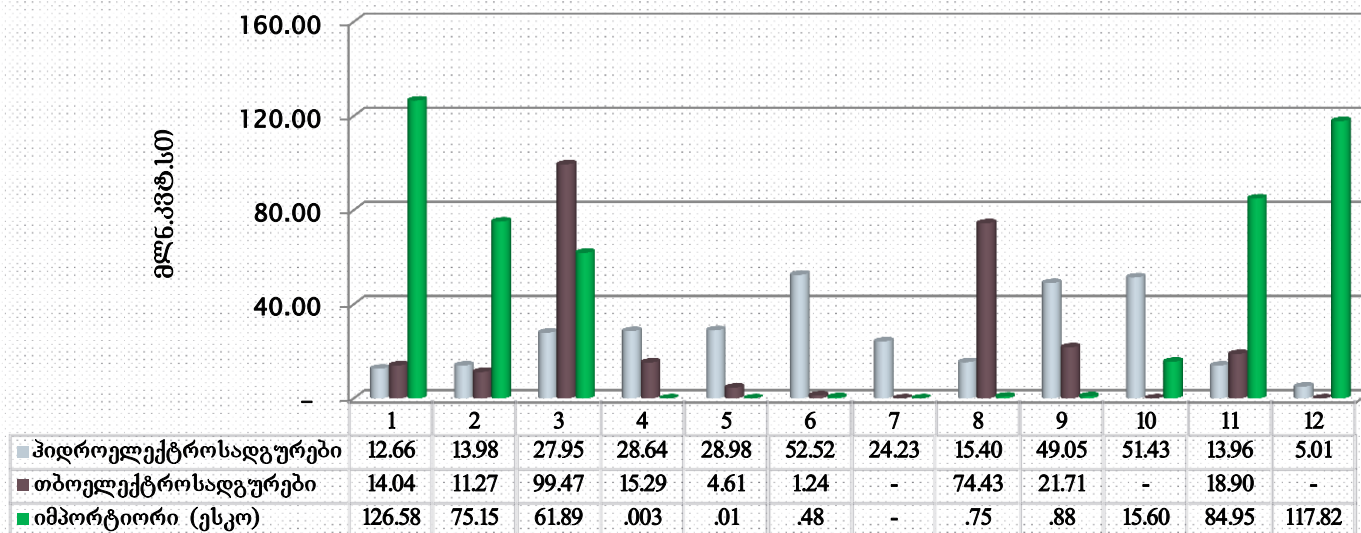

საბალანსო
ელექტროენერგია
(10.3 %)

საბალანსო ელექტროენერგიის მომწოდებლები

2013 წელს ესკო-ს მიერ შესყიდული საბალანსო ელექტროენერგია შედგება თბოელექტროსადგურების, ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებული და ესკო-ს მიერ იმპორტირებული ელექტროენერგიისაგან, რომელთა რაოდენობრივი მაჩვენებლები, თვეების მიხედვით, მოცემულია ბრაზიკზე.

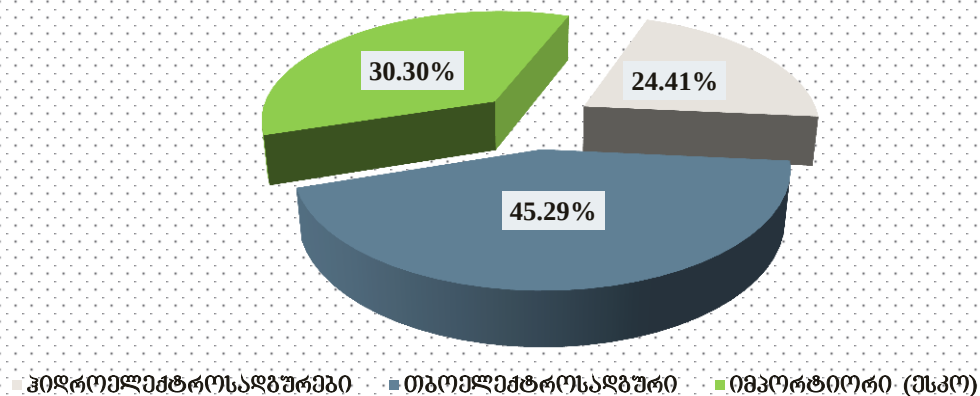
ესკო-ს მიერ შესყიდული საბალანსო ელექტროენერგია, 2013 წელი

ელექტროენერგიის მომწოდებლების მონაწილეობა საბალანსო ელექტროენერგიის ფორმირებაში

ელექტროენერგიის გამყიდველები	2013 წელი	
	კვტ.სთ	წილი, %
ჰიდროელექტროსადგური	323 811 694	30.30%
თბოელექტროსადგური	260 958 712	24.41%
იმპორტიორი (ესკო)	484 107 099	45.29%
ჯამი	1 068 877 505	100.00%

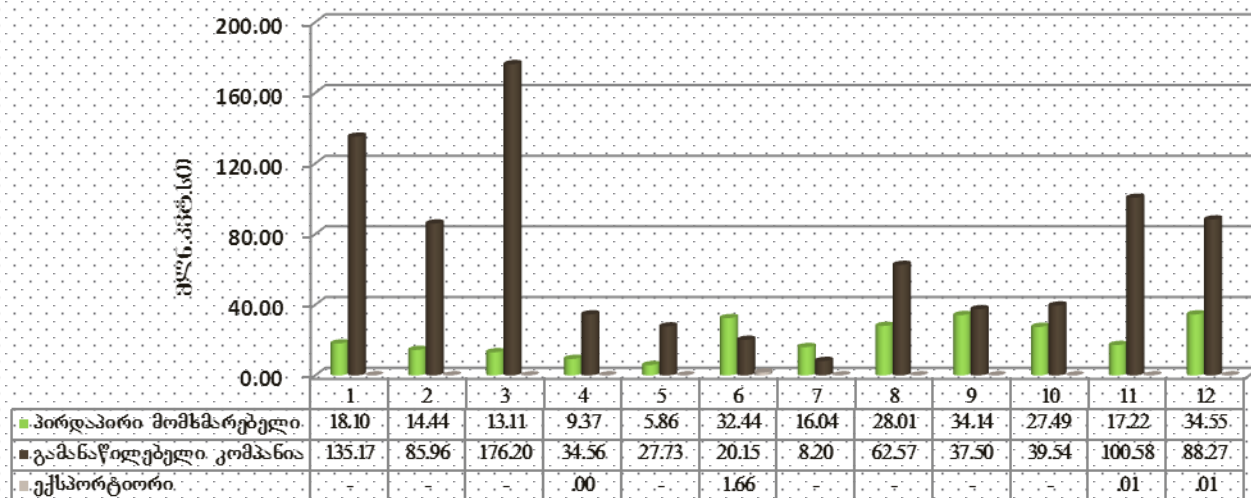
ჰესების, თესების და იმპორტის წილი საბალანსო
ელექტროენერგიაში, 2013 წელი

საბალანსო ელექტროენერგიის მყიდველები

2013 წელს საბალანსო ელექტროენერგიის მყიდველები ძირითადად იყვნენ გამანაწილებელი ენერგოკომპანიები, პირდაპირი მომხმარებლები და ექსპორტიორები. საბალანსო ელექტროენერგიის მყიდველების რაოდენობრივი მაჩვენებლები, თვეების მიხედვით, მოცემულია გრაფიკზე.

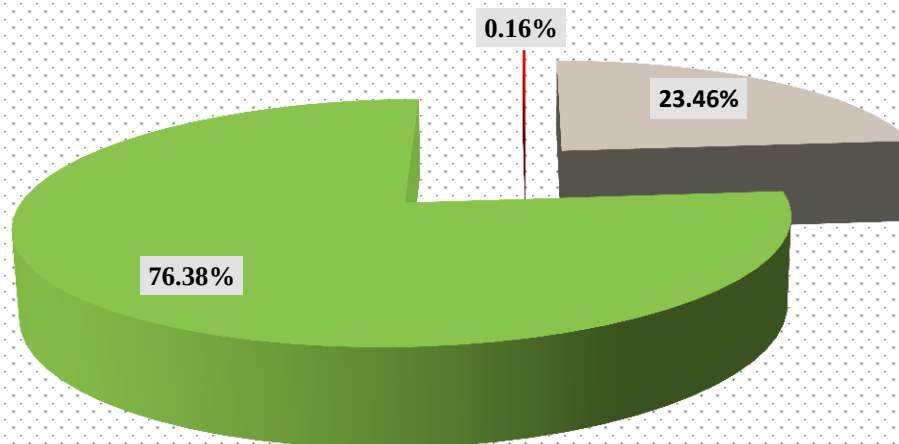
შსკო-ს მიერ გაყიდული საბალანსო ელექტროენერგია, 2013 წელი

კვალიფიციური საწარმოების მონაწილეობა საბაზანსო ელექტროენერგიის შესყიდვაში

ელექტროენერგიის მყიდველები	2013 წელი	
	კვტ.სთ	წილი, %
პირდაპირი მომხმარებელი	250 750 378	23.46%
გამანაწილებელი ენერგოკომპანია	816 448 176	76.38%
ექსპორტიორი	1 678 951	0.16%
ჯამი	1 068 877 505	100.00%

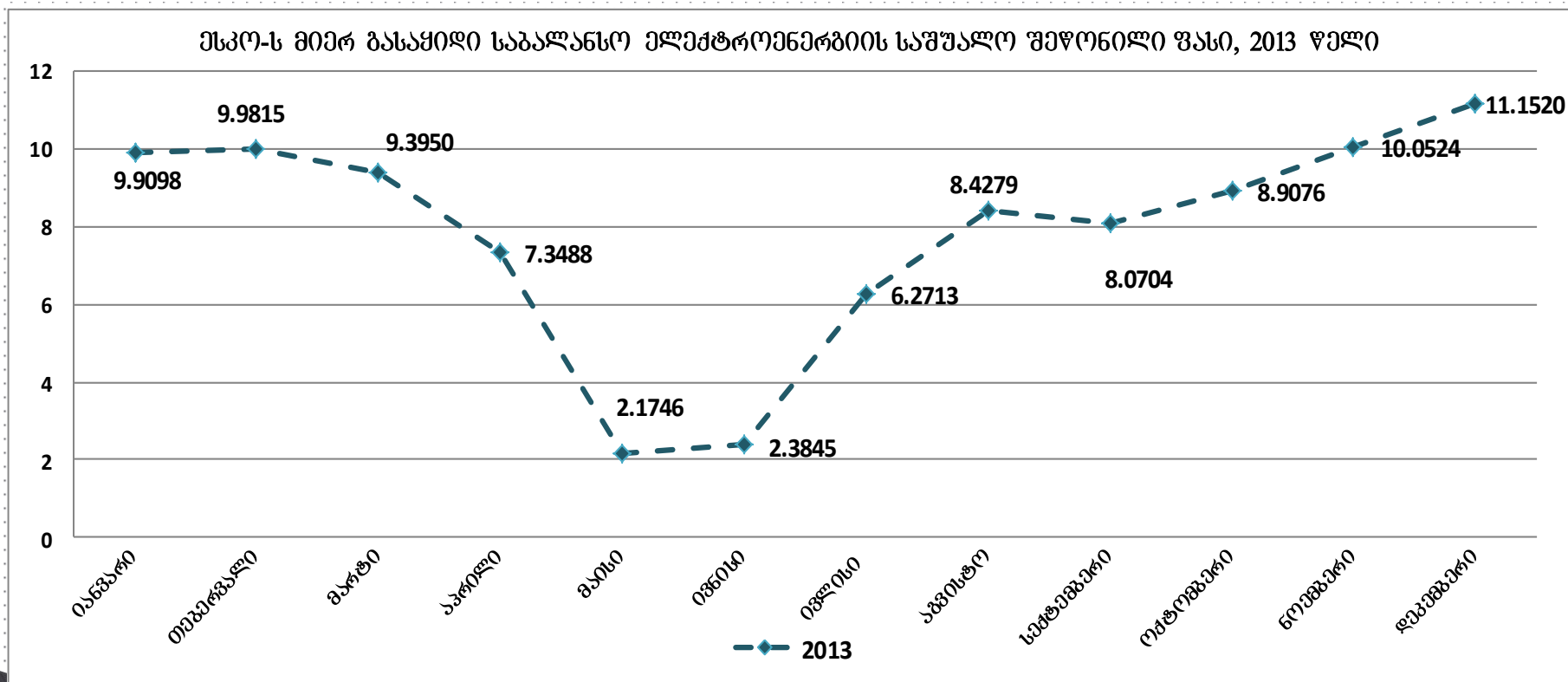
პირდაპირი მომხმარებლების, განაწილების ლიცენზიატებისა და ექსპორტიორების მიერ საბაზანსო ელექტროენერგიის შესყიდვის წილობრივი მაჩვენებლები, 2013 წელი

■ პირდაპირი მომხმარებელი
 ■ გამანაწილებელი კომპანია
 ■ ექსპორტიორი

ბასეშილი საბალანსო ელექტროენერგიის ფასის ფორმირება

ბასეშილი საბალანსო ელექტროენერგიის ფასის ფორმირება ხდება ესკოს მიერ შემყიდული საბალანსო ელექტროენერგიის **საშუალო შეწონილი ფასით**

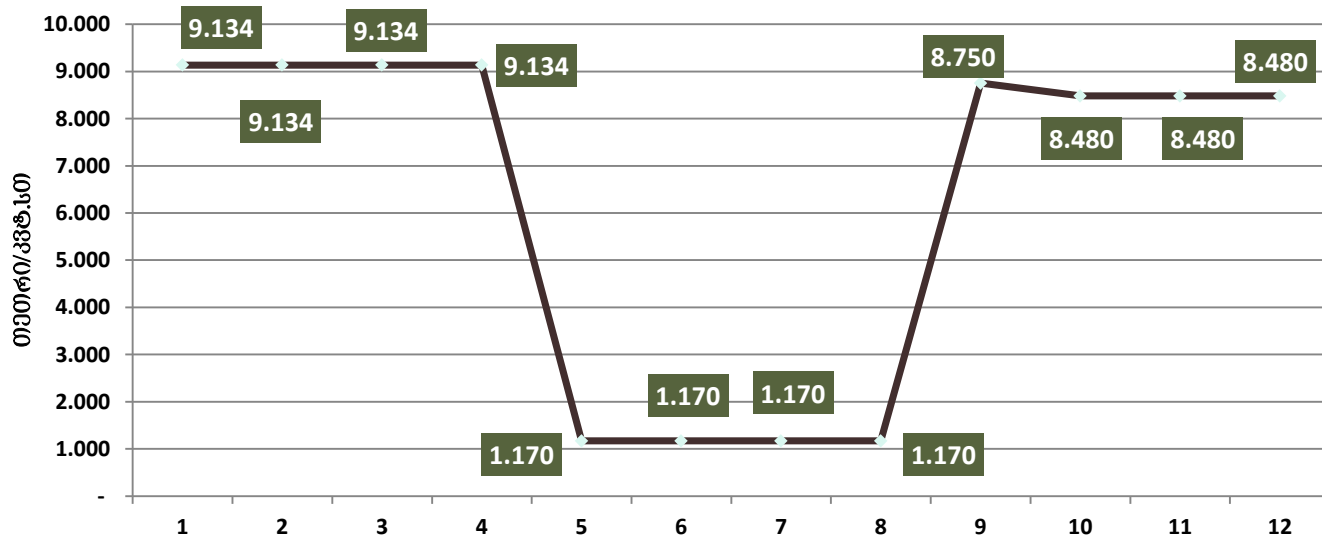

მცირე სიმძლავრის ღერებულირებული ელექტროსადგურების საბალანსო ელექტროენერგიის ფასი

მცირე სიმძლავრის ღერებულირებული ელექტროსადგურებისაგან ესკო საბალანსო ელექტროენერგიას შეისყიდის:

- სექტემბრიდან-მაისამდე პერიოდში – იმავე საანგარიშო პერიოდში კომისიის მიერ შესაბამისი კვალიფიციური საწარმოსათვის დადგენილი წარმოების ტარიფის ზედა ზღვარით;
- მაისიდან-სექტემბრამდე პერიოდში – წარმოების ყველაზე დაბალი ტარიფის მქონე მარეგულირებელი ელექტროსადგურის ტარიფით (1.17 თეთრი/კვტ.სთ).

მცირე სიმძლავრის ღერებულირებული ელექტროსადგურებიდან ესკო-ს მიერ
შეისყიდული საბალანსო ელექტროენერგიის ფასი, 2013 წელი

საბაღანსო ელექტროენერგიის ღირებულების გადახდის მაჩვენებელი

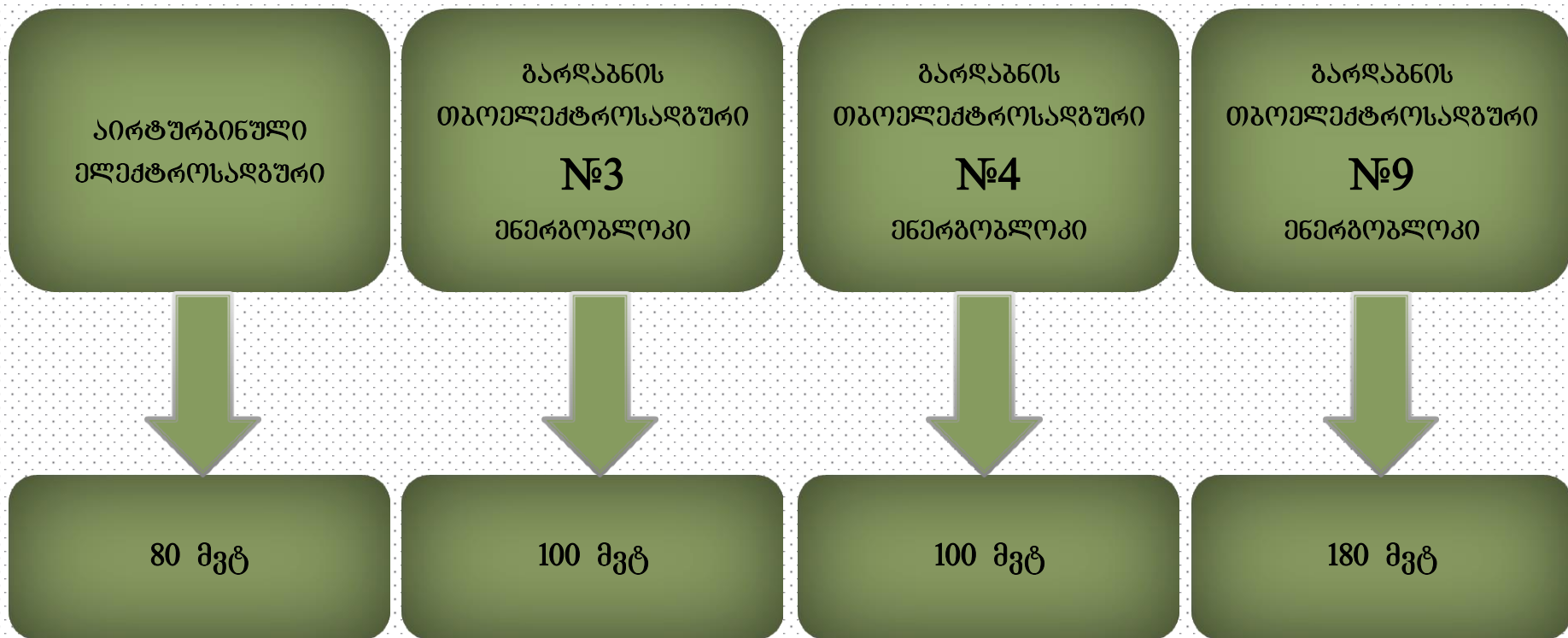
2013 წელს ესკო-ს მიერ საბაღანსო ელექტროენერგიის მომწოდებლებზე გადახდილ იქნა 87 498 325 ლარი, რაც მთლიანი დარიცხვის (პერიოდის დასაწყისში არსებული ნაშთის გათვალისწინებით) 90.5 %-ია.

2013 წელს ესკო-დან შესყიდულ საბაღანსო ელექტროენერგიაზე კვალიფიციური საწარმოების მიერ გადახდილ იქნა 105 676 333 ლარი (დღბ-ს ჩათვლით), რაც დარიცხული თანხის (პერიოდის დასაწყისში არსებული ნაშთის გათვალისწინებით) 97.2 %-ია.

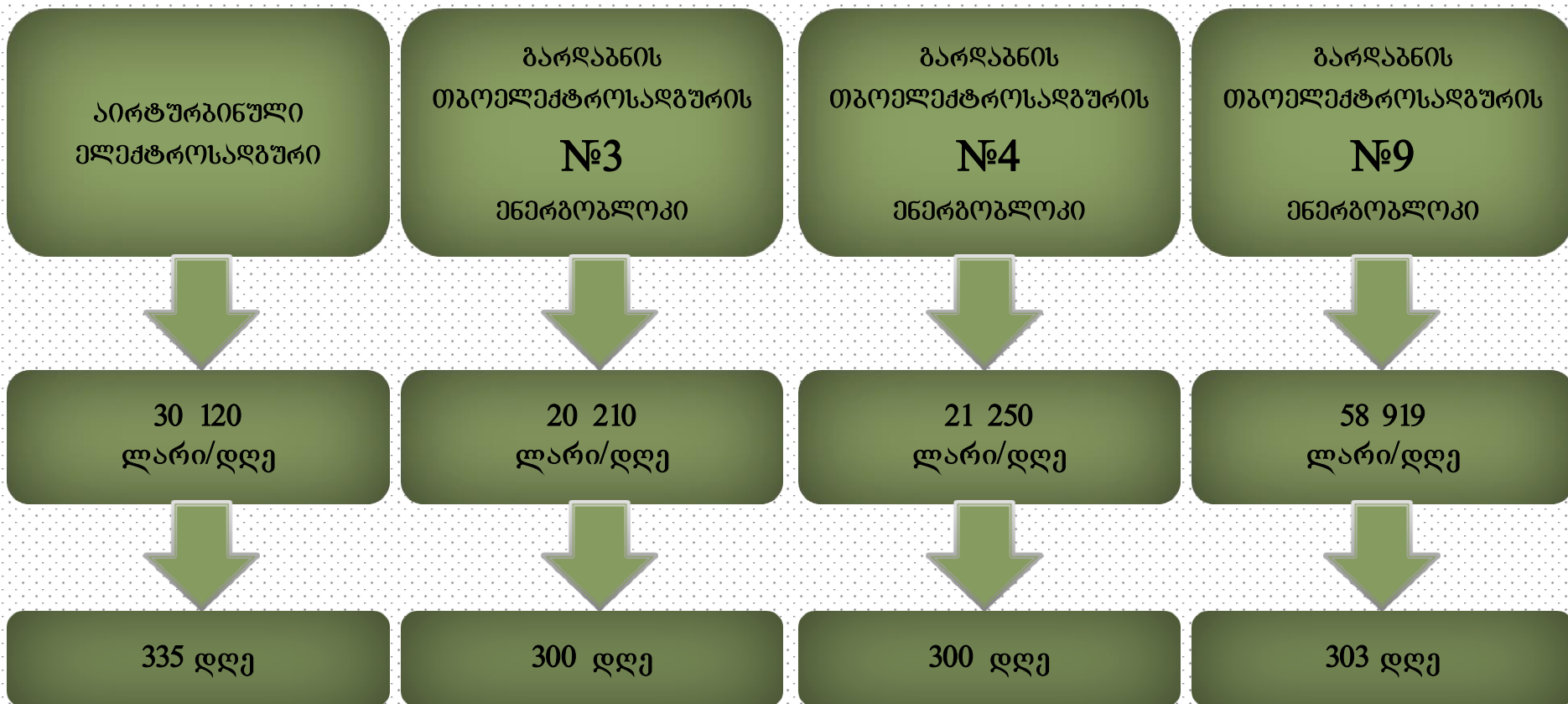
გარანტირებული სიმძლავრე

- ქვეყნის ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის მბდრადლობას, უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებას ემსახურება გარანტირებული სიმძლავრე.
- გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს და თითოეული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროსთვის გარანტირებული სიმძლავრის მინიმალურ ოდენობას განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.
- თითოეული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროსათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს დღიურ ბაზისზე და უზრუნველყოფის პერიოდებს აღბენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია.
- გარანტირებული სიმძლავრით გაჭრობა ხდება მხოლოდ ესკოს მეშვეობით პირდაპირი ხელშეკრულების სტანდარტული პირობებით.

საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული
ბარანტირებული სიმძლავრის წყაროები და ბარანტირებული
სიმძლავრის მინიმალური ოდენობა

გარანტირებული სიმძლავრის წყაროებისთვის მარეგულირებადელი
ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული საფასური და
უზრუნველყოფის პერიოდები

- უზრუნველყოფის პერიოდები დგინდება ენერგეტიკული წლის მიხედვით, გარდა აირტურბინული ელექტროსადგურისა, რომლის შემთხვევაში უზრუნველყოფის პერიოდი დგინდება კალენდარული წლის საფუძველზე.

წყაროების მიერ უზრუნველყოფილ ბარანტირებულ სიმძლავრეზე მიღებული თანხები, 2013 წ.

- ესეო ბარანტირებული სიმძლავრის საფასურს უნაზღაურებს ბარანტირებული სიმძლავრის მხოლოდ იმ წყაროებს, რომელთა მზადყოფნაც და მზადყოფნის პერიოდიც დადასტურებულია დისკეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ.

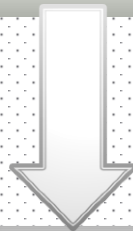
სიმძლავრის საფასური	№9	№3	№4	აირტურბინა
2013წ. უზრუნველყოფის დღითა რაოდენობა	300	355	305	341
სიმძლავრის საფასური (მლნ.ლარი)	17.778	7.175	6.529	10.271

- 2013 წლის 1 სექტემბრამდე გარდაბნის თბოელექტროსადგურის №3 ენერგობლოკის ბარანტირებული სიმძლავრის საფასური შეადგენდა 20 214.00 ლარი/დღე; №4 ენერგობლოკის – 21 513.00 ლარი/დღე, ხოლო №9 ენერგობლოკისა – 59 472.00 ლარი/დღე.

ბარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველები

გამანაწილებელი
ენერგოკომპანია

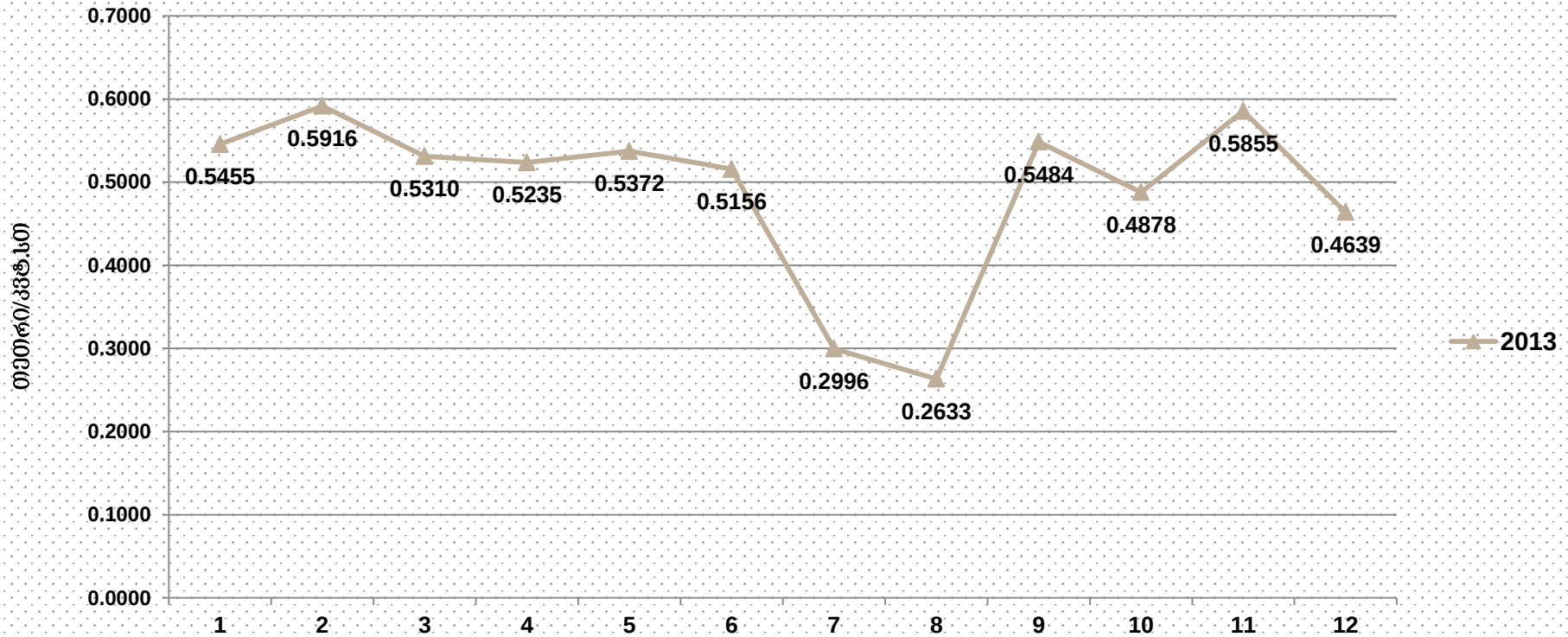
პირდაპირი
მოხმარებელი

ექსპორტიორი

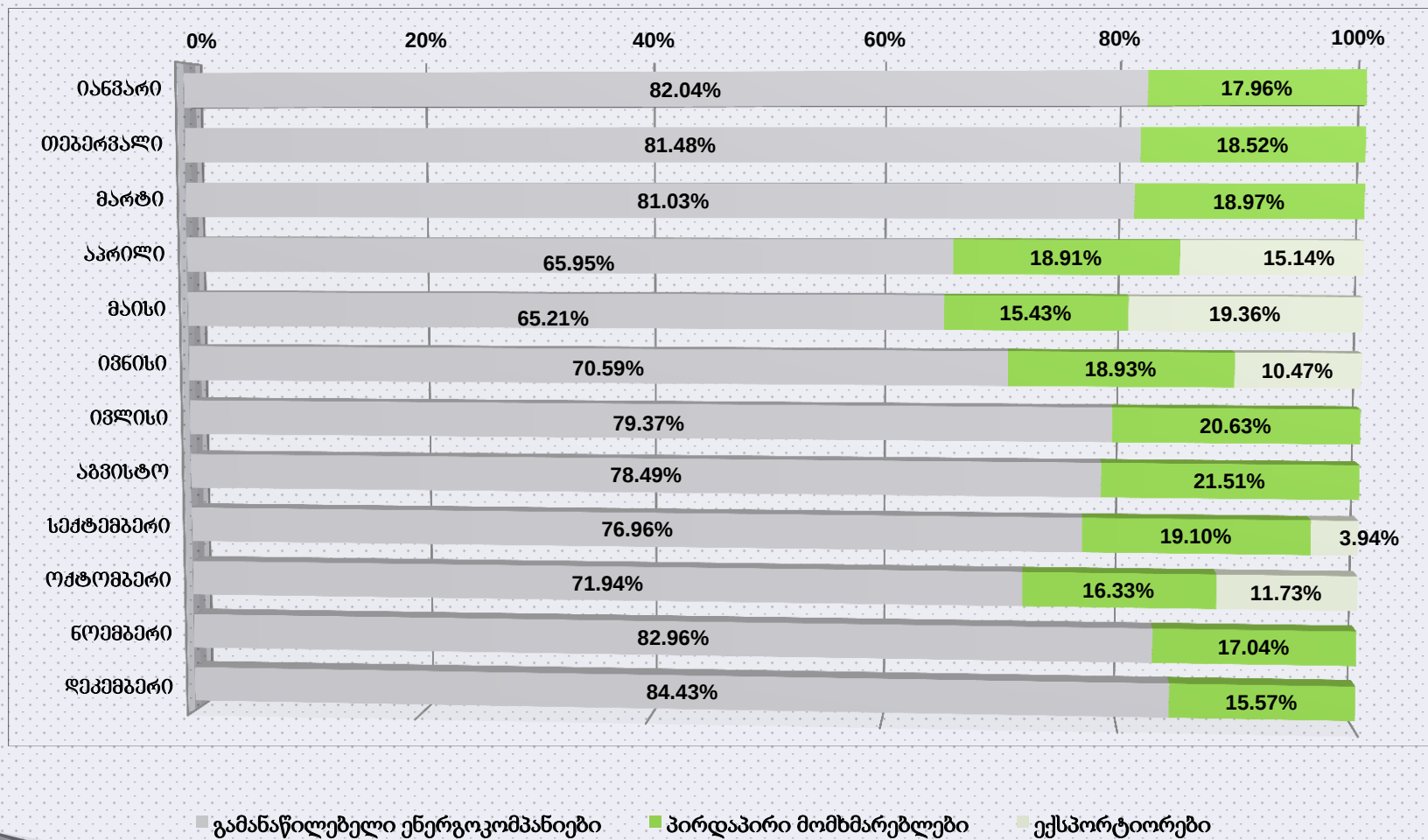
- ბარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმო
ვალდებულია აანაზღაუროს ბარანტირებული სიმძლავრის საფასური
ბარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოების
ვაჭტობრივ ჯამურ მოხმარებასა და ექსპორტში მისი ვაჭტობრივი მოხმარების
ან ექსპორტის წილის პროპორციულად

კვალიფიციური საწარმოების მიერ 1 კვტ.სთ-ზე გადახდილი
ბარანტირებული სიმძლავრის საფასური, თვეების მიხედვით
2013 წ.

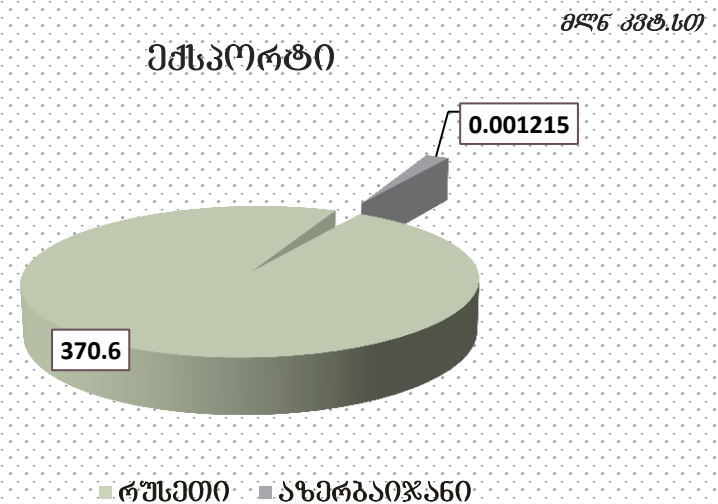
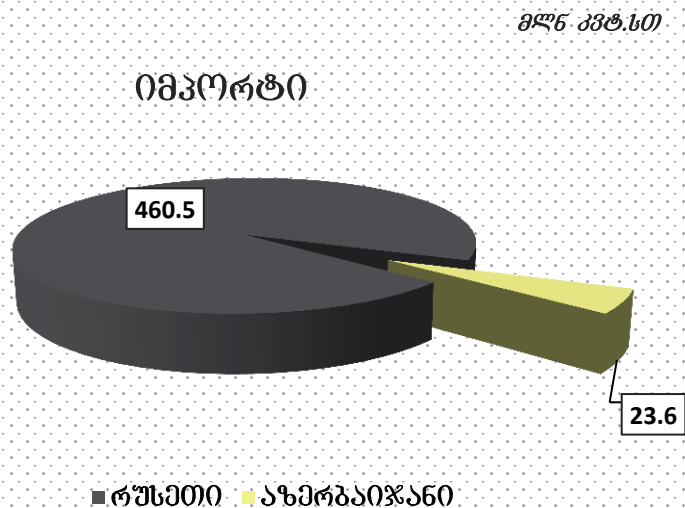
- კვალიფიციური საწარმოების მიერ 1 კვტ.სთ-ზე გადახდილი ბარანტირებული სიმძლავრის საშუალო საფასურმა 2013 წელს 0.4901 თეთრი/კვტ.სთ შეადგინა.

გარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური
საწარმოების შესყიდვის წილი მთლიან შესყიდვაში
(იანვარი-დეკემბერი, 2013 წ.)

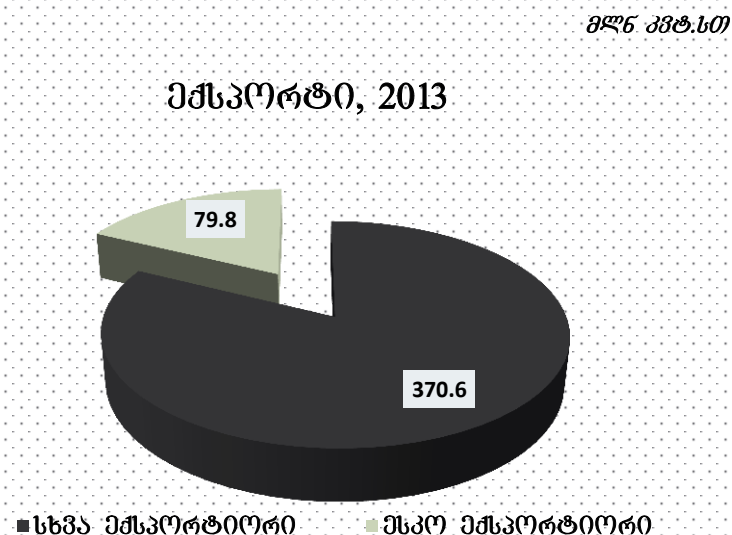
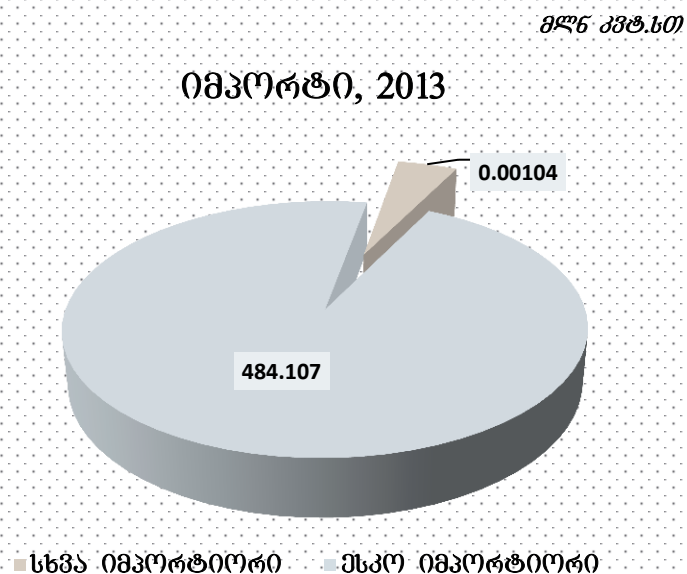
ესკოს მიერ განხორციელებული იმპორტი და ექსპორტი

- ❑ ესკომ 2013 წელს ელექტროენერგიის იმპორტი განახორციელა რუსეთის ფედერაციიდან და აზერბაიჯანის რესპუბლიკიდან. ესკოს მიერ განხორციელებულ იმპორტში მნიშვნელოვანი წილი რუსეთის ფედერაციასთან დამაკავშირებელ ელექტროგადამცემ ხაზებზე მოდის.
- ❑ 2013 წელს ესკოს მიერ ელექტროენერგიის ექსპორტირება მოხდა ორ მეზობელ ქვეყანაში: რუსეთის ფედერაციასა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკაში. იმპორტის მსგავსად, ესკოს ექსპორტის ძირითადი წილი რუსეთის ფედერაციაზე მოდის.

ესკოს წილი იმპორტ-ექსპორტის მთლიან მოცულობაში

- ❑ 2013 წელს კომერციული ოპერატორის მიერ იმპორტირებული ელექტროენერგიის რაოდენობა შეადგენს 484.107 მლნ კვტ.სთ-ს, რაც მთლიანად ქვეყანაში განხორციელებული იმპორტის (484.108 მლნ კვტ.სთ) თითქმის 100 %-ია.
- ❑ 2013 წელს ესკოს მიერ ექსპორტირებულია 370.609 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერგია, რაც ქვეყნიდან ფაქტიურად განხორციელებული ექსპორტის (450.4 მლნ კვტ.სთ) 82.3 %-ს შეადგენს.

აღრიცხვის სისტემების მონიტორინგი

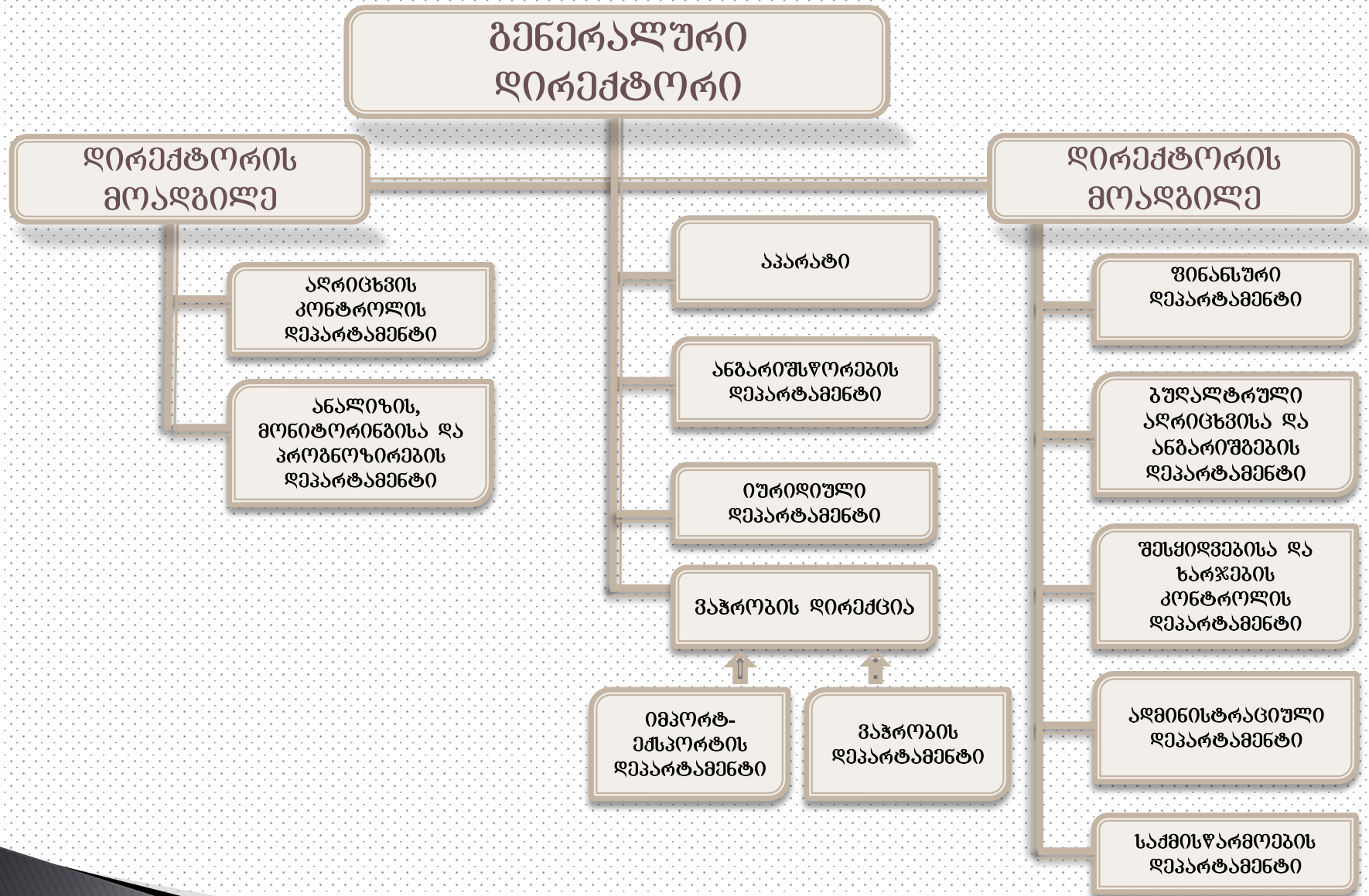
- ❑ ელექტროენერგიის საანგარიშსწორებო აღრიცხვის წერტილების მონიტორინგის მიზნით, აღრიცხვის კონტროლის დეპარტამენტის აუდიტორების მიერ (დამტკიცებული გეგმა-გრაფიკის შესაბამისად), დაინტერესებულ მხარეებთან ერთად, 2013 წელს ორჯერ განხორციელდა 1034 საანგარიშსწორებო აღრიცხვის კვანძის ინსპექტირება. ყველა მათგანზე შედგა საბითუმო (კომერციული) აღრიცხვის კვანძის ინსპექტირების აქტი.
- ❑ კვალიფიციური საწარმოს საბითუმო ვაჭრობაში მონაწილედ რეგისტრაციისას ან რეგისტრაციაში ცვლილების შემთხვევაში, კომისიური წესით შემოწმდა და ექსპლუატაციაში მიღებულ იქნა საბითუმო ვაჭრობაში გამოსაყენებელი 74 ახალი საანგარიშსწორებო აღრიცხვის კვანძი და შედგა ელექტროენერგიის საბითუმო ვაჭრობაში გამოსაყენებელი აღრიცხვის კვანძის შემოწმების აქტები.
- ❑ აზერბაიჯანის მხარის მოთხოვნით, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ წარმომადგენლებთან ერთად შემოწმდა 330/110კვ ქ/ს „აღსტაფაში“ და 500/330/220/110კვ ქ/ს „გარდაბანში“ 330კვ ეგხ „გარდაბანის“ აღრიცხვის კვანძები და შედგა აღრიცხვის კვანძის შემოწმების აქტები.
- ❑ სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ და შპს „ენერგოტრანსის“ წარმომადგენლებთან ერთად შემოწმდა საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი 400კვ-ის ეგხ „მესხეთი“-ს (ქ/ს „ახალციხე“) საკონტროლო და საანგარიშსწორებო აღრიცხვის კვანძები და შედგა შესაბამისი აქტები.
- ❑ საქართველოს მასშტაბით, სულ განხორციელდა 44 მივლინება, აქედან 26 მივლინება განხორციელდა სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ მიერ დამტკიცებული საბითუმო აღრიცხვის წერტილების ინსპექტირების გეგმა-გრაფიკის შესაბამისად, 14 მივლინება – კვალიფიციური საწარმოების საბითუმო ვაჭრობაში მონაწილედ რეგისტრაციისას ან რეგისტრაციაში ცვლილების შემთხვევაში, 3 მივლინება საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი 400კვ-ის ეგხ „მესხეთი“-ს (ქ/ს „ახალციხე“) აღრიცხვის კვანძების შემოწმების მიზნით და 1 მივლინება განხორციელდა საქართველოს ფარგლებს გარეთ (აზერბაიჯანი - ქ/ს „აღსტაფა“).
- ❑ ინსპექტირების დროს გამოვლენილ ყველა ხარვეზზე, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ მიერ განხორციელდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული შესაბამისი რეაგირება.
- ❑ განახლდა საბითუმო ვაჭრობაში გამოსაყენებელი აღრიცხვის კვანძის მონაცემთა ერთიანი ბაზა.

ახალი ელექტროსადგურების მშენებლობის ხელშეწყობა

- მთავრობასა და ინვესტორს შორის გაფორმებული მემორანდუმების შესაბამისად, მოხდა ელექტროენერგიის სავალდებულო შესყიდვის 4 ხელშეკრულების გაფორმება:

- *ესკო – მტკვარიჰესი;*
- *მთავრობა – ესკო – შპს „სტორი ფაუერი“ – შპს „ჰიდროლეა“;*
- *მთავრობა – ესკო – შპს „ჰიდრო ჯორჯია“ – შპს „ჰიდროლეა“;*
- *მთავრობა – ესკო – შპს „გეოენერჯი“ – შპს „ჰიდროლეა“.*

ესკოს სტრუქტურა

WWW.ESCO.GE